

717

WYROK TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO

z dnia 29 maja 2002 r.

sygn. akt P. 1/01.

Trybunał Konstytucyjny w składzie:
Marek Mazurkiewicz — przewodniczący,
Jadwiga Skórzewska-Łosiak,
Jerzy Stępień,
Mirostław Wyrzykowski — sprawozdawca,
Marian Zdyb,
protokolant: Grażyna Szałygo,

po rozpoznaniu z udziałem sądów przedstawiających pytania prawne, Sejmu i Ministra Sprawiedliwości — Prokuratora Generalnego na rozprawie w dniu 29 maja 2002 r.:

- 1) pytania prawnego Sądu Rejonowego w Bydgoszczy, czy:
 - a) art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. — Prawo o adwokaturze (Dz. U. Nr 16, poz. 124 ze zm.) jest zgodny z art. 92 ust. 1 Konstytucji,
 - b) art. 22⁵ ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. Nr 19, poz. 145 ze zm.) jest zgodny z art. 92 ust. 1 Konstytucji,
 - c) rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 grudnia 1997 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. Nr 154, poz. 1013 ze zm.) jest zgodne z art. 92 ust. 1 Konstytucji,
- 2) pytania prawnego Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze, czy:
 - a) art. 22⁵ ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. Nr 19, poz. 145 ze zm.) oraz art. 16 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. — Prawo o adwokaturze (Dz. U. Nr 16, poz. 124 ze zm.) są niezgodne z art. 92 ust. 1 Konstytucji dlatego, że zawarte w nich upoważnienia ustawowe mają charakter blankietowy lub nie zawierają wytycznych odnośnie do treści rozporządzenia wykonawczego,
 - b) rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 grudnia 1997 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. Nr 154, poz. 1013 ze zm.) jest zgodne z art. 92 ust. 1 i art. 2 Konstytucji przez to, że nie realizuje celu wyrażonego w ustawach upoważniających i narusza inne ustawy,
 - c) § 1 pkt 2, § 2, § 3, § 5, § 7 i § 15 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 grudnia 1997 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. Nr 154, poz. 1013 ze zm.) są zgodne z zakresem delegacji ustawowej z art. 22⁵ ust. 3 ustawy o radcach prawnych i art. 16 ust. 3 ustawy — Prawo o adwokaturze

w zakresie, w jakim ustalają stawki minimalne opłat, chociaż rozporządzenie miało osobno, w oparciu o upoważnienie zawarte w art. 22⁵ ust. 2 i art. 16 ust. 2 cytowanych ustaw, ustalić opłaty stosowane przez sąd orzekający o kosztach procesu i osobno stawki minimalne wynagrodzenia ustalane przez radcę prawnego (adwokata) z klientem w umowie zastępstwa prawnego, zaś rozporządzenie to w niedopuszczalny sposób łączy oba zakresy spraw przekazanych do uregulowania,

- d) § 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 grudnia 1997 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie i czynności radców prawnych (Dz. U. Nr 154, poz. 1013 ze zm.) jest zgodny z art. 353¹, art. 735 oraz art. 744 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. — Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 ze zm.), a przez to również z art. 92 ust. 1 Konstytucji

o r z e k a:

I

1. Art. 16 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. — Prawo o adwokaturze (Dz. U. Nr 16, poz. 124 i Nr 25, poz. 187, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1986 r. Nr 42, poz. 202, z 1990 r. Nr 36, poz. 206, z 1995 r. Nr 4, poz. 17, z 1996 r. Nr 77, poz. 367, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 75, poz. 471 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 75, poz. 853, z 2000 r. Nr 39, poz. 439 i Nr 94, poz. 1037 oraz z 2001 r. Nr 98, poz. 1070) oraz art. 22⁵ ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. Nr 19, poz. 145, z 1989 r. Nr 33, poz. 175, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 75, poz. 471, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 75, poz. 853 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 545 i Nr 94, poz. 1037 oraz z 2001 r. Nr 98, poz. 1070) są niezgodne z art. 92 ust. 1 Konstytucji, ponieważ nie określają wytycznych dotyczących treści aktu.

2. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 grudnia 1997 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. Nr 154, poz. 1013 i z 1998 r. Nr 159, poz. 1049) jest niezgodne z art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, ponieważ upoważnienie ustawowe, na podstawie którego zostało wydane, nie odpowiada wymogom art. 92 ust. 1 Konstytucji.

II

Utrata mocy obowiązującej przepisów powołanych w pkt I.1 oraz rozporządzenia powołanego w pkt I.2 wyroku nastąpi z dniem 31 maja 2003 r.

Ponadto postanawia:

- 1) umorzyć postępowanie, uznając wydanie orzeczenia za zbędne, w zakresie badania zarzutów dotyczących zgodności § 1 pkt 2, § 2, § 3, § 5, § 7 i § 15 ust. 2 rozporządzenia powołanego w pkt I.2 wyroku z art. 22⁵ ust. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych powołanej w pkt I.1 wyroku z art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. — Prawo o adwokaturze powołanej w pkt I.1 wyroku oraz z art. 2 i art. 92 ust. 1 Konstytucji,
- 2) umorzyć postępowanie, uznając wydanie orzeczenia za zbędne, w zakresie badania zgodności § 4 rozporządzenia powołanego w pkt I.2 wyroku z art. 353¹, art. 735 i art. 744 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. — Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z 1971 r. Nr 27, poz. 252, z 1976 r. Nr 19, poz. 122, z 1982 r. Nr 11, poz. 81, Nr 19, poz. 147 i Nr 30, poz. 210, z 1984 r. Nr 45, poz. 242, z 1985 r. Nr 22,

poz. 99, z 1989 r. Nr 3, poz. 11, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 321 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 107, poz. 464 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 17, poz. 78, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 85, poz. 388 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, Nr 139, poz. 646 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 115, poz. 741, Nr 117, poz. 751 i Nr 157, poz. 1040, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 758, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 74, poz. 855 i 857, Nr 88, poz. 983 i Nr 114, poz. 1191 oraz z 2001 r. Nr 11, poz. 91, Nr 71, poz. 733, Nr 130, poz. 1450 i Nr 145, poz. 1638) oraz z art. 92 ust. 1 Konstytucji.

Marek Mazurkiewicz

Jadwiga Skórzewska-Łosiak
Mirostaw Wyrzykowski

Jerzy Stępień
Marian Zdyb